

INTERVJU mr. sc. Andrej Plenković, zastupnik u Europskom parlamentu govori o potezima koje poduzimaju u EU, provedbi presude 'Sejdić - Finci', potrebnim reformama

U redovitoj smo komunikaciji s Füleom, a Komisija osluškuje signale hrvatskih zastupnika

Pomažu u pronalaženju rješenja

U Predsjedništvu BiH treba sjediti legitimni Hrvat

ZAOSTAJANJE

RH kao najbližem susjedu BiH je u prvome planu za EU integracije

Zoran Krešić

zoran.kresic@vecernji.net

Hrvatski eurozastupnici iz reda HDZ-a u gotovo svakodnevnoj su komunikaciji s europskim dužnosnicima o tome kako izaći iz začaranoga kruga u kojemu živi BiH. Mr. sc. Andrej Plenković ističe kako jednakopravnost Hrvata s druga dva naroda predstavlja standard koji je naprosto pravilo u višenacionalnim državama Unije. Svjedoči i kako su hrvatski zastupnici posebno angažirani oko potpore rješavanju slučaja 'Sejdić - Finci'.

Poštovani gospodine Plenković, po izvješću povjerenika Fülea, BiH je gotovo na posljednjem mjestu u pogledu eurointegracija, neposredno uz Kosovo. Kako promijeniti ovu situaciju?

Ovogodišnje izvješće Europske komisije o zemljama uključenim u proces proširenja konstatalo je ograničeni napredak Bosne i Hercegovine. U odnosu na druge države, ton poruka povjerenika Fülea glede Bosne i Hercegovine bio je manje optimističan, ali je otvorio i mogućnost za pozitivne iskorake ako dođe do političkog dogovora u vezi provedbe presude Europskog suda za ljudska prava u slučaju 'Sejdić - Finci'. Promjene su moguće pod uvjetom da se ujedno postigne i politički dogovor glede izbora legitimnih predstavnika u Predsjedništvo i Dom naroda Bosne i Hercegovine. Vidjeli smo nešto angažiraniju Europsku komisiju u pogledu rješavanja 'Sejdić - Finci'. Trebaju li biti još odlučniji, možda i sami predložiti neki kompromisni prijedlog?

Europska komisija smatra kako je najvažnije da čelnici političkih stranaka sami postignu dogovor, pa da se on potom provede kroz institucije u Bosni i Hercegovini. Uloga Komisije u okviru dijaloga na visokoj razini je da u pravom trenutku sugerira najprihvatljivije

INICIJATIVA
Zastupnik
Plenković
inicirao
rezoluciju o BiH

U koordinaciju europskih poslova potrebno je uključiti i županije jer imaju najbolji uvid u potrebe građana

rješenje. Moj je dojam kako se Komisija ne želi dovesti u poziciju da nameće svoju viziju kompromisnog prijedloga. Smatrate li 'problematičnim', kako smatra dio bošnjačke javnosti, što je u okviru 'Sejdić - Finci' uključeno načelo da brojni narodi ne mogu birati predstavnike drugima, a to se uglavnom odnosi na Hrvate?

Smatram da dosadašnji prijedlozi za provedbu presude

UTJECAJ

Hrvati trebaju dobiti RTV kanal na svome jeziku u BiH

■ Miješate li se, kako pak također tvrde iz dijela političkog Sarajeva, u unutarnja pitanja BiH tražeći da Hrvati imaju jednaka prava u BiH, RTV kanal na svome jeziku...? Aktivnosti HDZ-ovih zastupnika u Europskom parlamentu imaju za cilj pomoći Bosni i Hercegovini na njenom putu u Europsku uniju, a pritom vodimo računa o interesu Hrvata kao konstitutivnog i jednakopravnog naroda koji zasluhuje imati i RTV

kanal na hrvatskom jeziku. Podsjećam da su HDZ BiH i HDZ RH sredinom srpnja u Mostaru zajednički organizirali "Konferenciju o položaju hrvatskog naroda u BiH nakon ulaska Hrvatske u EU" na kojoj su bili predsjednici Karamarko i Čović, te je dogovorena zajednička suradnja i potpora u europskim poslovima. Naš zastupnički rad je nastavak tog dogovora i potpuno je u skladu s uobičajenom europskom praksom.

U interesu je cijele BiH da se popravi ustavno-pravna pozicija Hrvata

Važno je da BiH ubrza svoj put prema EU, a RH je najveći partner

'Sejdić - Finci' ne rješavaju hrvatsko pitanje u Bosni i Hercegovini. Međutim, dogovor o njenoj provedbi ne bi trebao ostaviti Hrvate u situaciji da kao konstitutivni narod nemaju svog legitimnog predstavnika u Predsjedništvu, već bi trebao pridonijeti iznalaženju izbornog modela kojim će se popraviti trenutačna nepovoljna situacija s aspekta Hrvata. Mislim da je u interesu svih naroda i građana u Bosni i Hercegovini da se osnaži položaj hrvatskog naroda koji je dao ključan doprinos neovisnosti Bosne i Hercegovine. U tom smislu nas petero zastupnika iz HDZ-a u Europskom parlamentu i kolegica iz HSP-a Ante Starčević objavili smo zajedničku izjavu koja je podcrtala federativni karakter Federacije i istaknula načelo da jedan narod ne može drugom narodu birati člana Predsjedništva.

Hoće li takve kritike utjecati na nastavak vašeg angažiranja?

Naš angažman je afirmativan i dio je našeg političkog programa koji je dobio većinsku potporu na prvim europskim izborima u Hrvatskoj, a na tim izborima sudjelovali su i hrvatski državljani koji žive u Bosni i Hercegovini. Stoga imamo i političku obvezu brinuti o našim biračima pa smo tako proteklih dana posjetili Mostar, Kiseljak i Orašje i održali tribine kako bi ih senzibilizirali o aktualnim europskim temama. Mislim da je potrebno izbjeći povijesnu nepravdu prema kojoj bi Bosna i Hercegovina bila među zadnjim državama jugoistoka Europe u procesu pristupanja Europskoj uniji.

Snažno ste angažirani u Europskom parlamentu oko pitanja hrvatske jednakopravnosti u BiH. Koliko su vaši zahtjevi prepoznati od Europske komisije?

Mi smo u redovitoj komunikaciji s povjerenikom Füleom i njegovim suradnicima. Europska komisija je zadovoljna da su hrvatski zastupnici ozbiljno i aktivno pristupili svim procesima vezanim uz europsku perspektivu Bosne i Hercegovine. U tom smislu Komisija pažljivo osluškuje signale koji dolaze od hrvatskih zastupnika, te ih uzima u obzir pri formuliranju svojih stajališta.

Gospodine Plenkoviću, na izvjestan način HDZ-ovi zastupnici povezuju pitanje približavanja BiH k EU s popravljanjem pozicije Hrvata u BiH. Radi li se o svojevrsnoj ucjeni, ili se pak držite europskih standarda?

Naš angažman je u okvirima europskih standarda te je dobronamjeran i pažljivo izbalansiran. Riječ je prije svega o interesu hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini i primjerenom trenutku u okviru kojeg čelnici hrvatskih stranaka u BiH čine maksimalne napore da

osiguraju jednakopravnost Hrvata kao konstitutivnog naroda. Smatram sam da je u koordinaciji europskih poslova vrlo važno na cjelovit način uključiti i županijske razine vlasti, s obzirom na njihove nadležnosti i činjenicu da u skladu s načelom supsidijarnosti imaju najbolji uvid koji su programi i projekti najkorisniji za građane.

U posljednjih sedam godina Hrvati nemaju člana Predsjedništva kojega su birali, Vlada Federacije tri godine funkcionira s nametnutim hrvatskim dužnosnicima. Kako to promijeniti i je li općenito vrijeme za promjenu Daytonске matrice u europsku sa standardima kakvi vrijede u sličnim višenacionalnim državama?

Od Pariško-daytonskog mirovnog sporazuma iz 1995. koji je regulirao i Ustav Bosne i Hercegovine prošlo je skoro 18 godina. Svjedočili smo postupnim promjenama ustavne i institucionalne arhitekture Bosne i Hercegovine, koje nisu išle u prilog položaju hrvatskog naroda. Zsigurno bi bilo primjerenije da je, umjesto na međunarodnoj konferenciji, Ustav Bosne i Hercegovine donesen od strane ustavotvorne skupštine čime bi se osigurao osjećaj vlasništva kod svih političkih aktera na potpuniji način. Stoga će za budućnost Bosne i Hercegovine biti ključan nastavak rasprava o ustavnim reformama koji je na dnevnom redu zadnjih nekoliko godina, ali bez da je o njima postignut konsenzus.

Zašto je važno da BiH ubrza put u EU s obzirom na poznato zasićenje javnosti s proširenjima?

Članstvo Hrvatske u Europskoj uniji po mom mišljenju održalo je temu proširenja EU vidljivom i na visokom mjestu prioriteta europskih čelnika. Istina je da raspoloženja u javnostima pojedinih država članica glede proširenja nisu osobito blagonaklona. Međutim, vrata Europske unije ostaju otvorena za države jugoistoka Europe pod uvjetom da se ispune politički, gospodarski, sektorski i administrativni kriteriji. Ugovorne odnose i pregovore prate i značajna financijska sredstva iz proračuna EU kroz instrument predpristupne pomoći, pa mi je posebno žao da je Komisija pokrenula suspenziju 47 milijuna eura iz IPA-e za ovu godinu namijenjenih za Bosnu i Hercegovinu. Uvjeran sam da građani u Bosni i Hercegovini očekuju od političkih čelnika da im svojim djelovanjem osiguraju kvalitetniji pravni i gospodarski okvir koji će u konačnici podići njihov životni standard. Upravo stoga je važno da Bosna i Hercegovina ubrza svoj put prema EU, a siguran sam da u Hrvatskoj ima najvećeg i zagovornika i partnera na tom putu.